

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๗๙ /๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
เกี่ยวกับความเห็นของสำนักราชเลขานุการ

ผู้อุทธรณ์

: นายกฤษดา [REDACTED]

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอความเห็นของสำนักราชเลขานุการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/ท ๕๐๒๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า หนังสือสำนักราชเลขานุการที่แจ้งความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมาซึ่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี เป็นหนังสือที่กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับ” จึงต้องพิจารณาดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับประกาศสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่องการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้มติคณะกรรมการรัฐมนตรีและเรื่องอื่นที่ยังคงชั้นความลับไว้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งที่มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงผู้แทนสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จำนวน ๙ คน สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธาน และกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๙ คน และได้รับแจ้งจากสำนักราชเลขาธิการว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่คณะกรรมการปฎิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีประกาศฉบับที่ ๑๙ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ย่อมถือได้ว่ามีผลสมบูรณ์ที่สามารถบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย เนื่องจากขณะนั้นคณะกรรมการปฎิรูปการปกครองฯ มีฐานะเป็น "รัฐธรรมนิติปัตย์" มีอำนาจเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียว ประกาศหรือคำสั่งของคณะกรรมการปฎิรูปการปกครองฯ ต่างๆ ย่อมมีผลบังคับใช้ได้โดยชอบมาตั้งแต่ต้น สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ส่งเรื่องคืนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีไปถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าว แต่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีปฏิเสธการเปิดเผยแพร่ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๙/ท ๒๑๗ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นว่า หนังสือตามอุทธรณ์มีประเด็นเรื่องอื่นปรากฏในเอกสารด้วย และเป็นเอกสารของสำนักราชเลขาธิการที่กำหนดชนิดความลับชั้น "ลับ" ประกอบกับไม่ได้เป็นเอกสารที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจัดทำขึ้น ซึ่งการเปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับข้อมูลในส่วนการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการ ป.ป.ช. ๙ คน ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจสอบทางหนังสือที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นำไปเผยแพร่แล้ว

คณะกรรมการฯ ได้เชิญราชเลขาธิการหรือผู้แทนสำนักราชเลขาธิการชี้แจงประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากเห็นว่า เรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสำนักราชเลขาธิการโดยตรง

และเป็นเรื่องที่สำนักราชเลขานธิการได้ที่กำหนดด้วยความลับไว้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุหัวการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

ผู้แทนสำนักราชเลขานธิการชี้แจงสรุปความได้ว่า คณะกรรมการป้องกันปราบปรามในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีประกาศแต่งตั้งประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙ ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการป้องกันฯ ว่า กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนเริ่มปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หรือไม่ ต่อมาสำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการป้องกันฯ มีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ช. ชี้แจงว่า เมื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ควรให้สำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๙ คน และสำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ออกให้สำนักราชเลขานธิการมีหนังสือ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่คณะกรรมการป้องกันฯ ได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแล้วนั้นย่อมถือได้ว่ามีผลสมบูรณ์ที่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย นอกจากได้ชี้แจงเกี่ยวกับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ยังมีเรื่องอื่นรวมอยู่ด้วย ต่อมาสำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๘/ท. ๕๑๓ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักราชเลขานธิการขอให้ยกเลิกชั้นความลับของหนังสือสำนักราชเลขานธิการ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ดังกล่าว แต่สำนักราชเลขานธิการมีหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่า หนังสือสำนักราชเลขานธิการ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ นอกจากสำนักราชเลขานธิการได้แจ้งกรณีของสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ยังมีเรื่องอื่นรวมอยู่ด้วย สำนักราชเลขานธิการ จึงไม่สามารถยกเลิกชั้นความลับตามที่สำนักราชเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอได้ และอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลในหนังสือดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยระบุข้อความ

ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นนั้น นอกจากนี้ได้เชิญเพิ่มเติมว่า ขณะนี้หนังสือสำนักราชเลขาธิการ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ อยู่ในความครอบครองของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธิณูณ์ คือ หนังสือสำนักราชเลขาธิการ ลับ ที่ รล ๐๐๐๑.๑/๒๖๕๑๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่มีถึงเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปรากฏว่า มีข้อมูล ๒ ส่วน คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและเป็นข้อมูลที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเปิดเผยอยู่แล้ว สำหรับข้อมูลอื่นที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ จึงให้ปักปิดไว้

ฉะนั้น ออาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความเห็นของสำนักราชเลขาธิการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนข้อมูลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้ปักปิดไว้

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

คำวินิจฉัยที่ สค ๔๗ / ๒๕๕๒

หน้า ๕ ใน ๕ หน้า

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิคิชญ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โถมรักกตี)

กรรมการ

(นายวราเจตน์ ภาครีตัน)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒